

Tandlægebladet – Sproglige regler

Ved udarbejdelsen af manuskripter til Tandlægebladet ønsker bladets redaktion, at forfattere følger dels "Manuskriptvejledning vedr. faglig-videnskabelige artikler til Tandlægebladet", dels nærværende sproglige regler. De sproglige regler, som oprindeligt er udarbejdet af Tandlægebladets tidligere ansvarshavende og faglig-videnskabelige redaktør Ib Sewerin, vil med mellemrum blive opdateret.

Redaktionen

Tandlægebladet

Sproglige regler

Revideret 22.4.2008

Indhold

1. Forkortelser	s. 1
2. Tal og talord	s. 6
3. Fordanskning af "latinske" ord	s. 10
4. Kemiske navne	s. 12
5. Ordforbindelser med proprium	s. 13
6. Skråstreg, bindestreg, delestreg	s. 15
7. Genitiv	s. 21
8. Forfladigelser	s. 22
9. Diverse regler og "fælder"	s. 24
10. Citationstegn og talestreg/replikstreg	s. 29
11. Tegn foran eller efter citationstegnet?	s. 30
12. Stort eller lille begyndelsesbogstav efter kolon?	s. 31
13. Love, bekendtgørelser, cirkulærer og priser	s. 32
14. Kommatering	s. 33
15. Kursiv	s. 34

1. Forkortelser

Kilder: Retskrivningsordbogen, 3. udg.; 2001
 Dansk Sprognavn: Rigtigt kort. Anbefalede
 forkortelser; 2003.

Forkortelser varierer mht. om de

- 1) gælder for ét eller flere ord,
- 2) begynder med lille, stort eller blandet lille/stort bogstav,
- 3) afsluttes med/uden punktum,
- 4) sammentrækkes eller består af flere forkortelser.

Ét forkortelsesord

- *lille begyndelsesbogstav*
- *afsluttet med punktum*

eksklusive	ekskl.
eventuelt	evt.
examinatus/-a	exam.
henholdsvis	hhv.
inklusive	inkl.
jævnfør	jf.
klokken	kl.
konstitueret	kst.
maksimalt/maksimum	maks.
minimalt/minimum	min.
minut	min.
milliard	mia.
million	mio.
måned/måneder	md./mdr.
nummer	nr.
pagina	p.
paginae	pp.
per	pr.
respektive	resp.
sekund(er)	sek.
time	t.
vedrørende	vedr.

versus

vs.

Ét forkortelsesord

- lille begyndelsesbogstav
- afsluttet uden punktum

elektroencefalogram	eeg
elektrokardiogram	ekg
kilobit	kb
television	tv

Ét forkortelsesord

- stort begyndelsesbogstav
- afsluttet uden punktum

curriculum vitae	CV
gigabyte	GB
megabit	Mb
megabyte	MB
post scriptum	PS

Ét forkortelsesord

- blandet lille/stort
bogstav
- afsluttet uden punktum

anpartsselskab	ApS
kilobyte	kB
pondus hydrogenii	pH

Flere forkortelsesord

- lille begyndelsesbogstav
- uden sammentrækning
- afsluttet med punktum

ad modum	a.m.
blandt andet	bl.a.
candidatus/a odontologiae	cand.odont.
doctor odontologiae	dr.odont.
honoris causa	h.c.
med mere	m.m.
philosophiae doctor	ph.d.
pro tempore	p.t.

Flere forkortelsesord

- *lille begyndelsesbogstav*
- *med sammentrækning*
- *afsluttet med punktum*

det vil sige	dvs.
et cetera	etc.
og flere følgende	ff.
i henhold til	iht.
med flere	mfl.
med henblik på	mhp.
med hensyn til	mht.
med videre	mv.
og så videre	osv.
på grund af	pga.
til højre	th.
til venstre	tv.

Flere forkortelsesord

- *lille begyndelsesbogstav:*
- *med sammentrækning*
- *afsluttet uden punktum*

acquired immune deficiency syndrome	aids
compact disk	cd
de erhvervsfaglige grunduddannelser	efg
deoxyribonucleic acid	dna
elektronisk databehandling	edb
for eksempel	fx
human immune deficiency	

virus	hiv
højere forberedelses-	
eksamen	hf
personal computer	pc
polyvinyle chloride	pvc
portable document format	pdf
ready only memory	rom
short message service	sms

Flere forkortelsesord

- *stort begyndelsesbogstav*
- *med sammentrækning*
- *afsluttet uden punktum*

asymmetrical digital sub-		
scriber line	ADSL	
bachelor of arts	BA	
bachelor of science	BS	
body mass index	BMI	
Centrale Personregister	CPR	
handelsvidenskabelig		
" afgangseksamen	HA	
handelsvidenskabelig		
diplomprøve	HD	
intelligence quotient	IQ	
medlem af Europaparlamentet	MEP	
medlem af Folketinget	MF	
notabene	NB	
public relation	PR	
statens uddannelsesstøtte	SU	
very important person	VIP	

Forkortelser med skråstreg

Aktieselskab	A/S
care of	c/o
mand/kvinde	m/k
tur og retur	t/r
sort-hvid	s/h

Møntsorter

amerikanske dollars	USD
danske kroner	DKK
engelske pund	GBP
euro	EUR
norske kroner	NOK
svenske kroner	SEK

2. Tal og talord

Talord:

1. Antal/mængder/størrelser under 10, der *ikke* kan udtrykkes

i decimaler, fx

ét af fire behandlingscentre
 en to måneder gammel dreng
 de fem nordiske lande
 klokken halv syv
 ni tilskadekomne

2. Afledninger uanset antal/mængde/størrelse, fx

etværelses (lejlighed)
 tospaltet
 tresproget
 ved firetiden
 femkantet
 femårskontrol

en seksårs dreng
 syvårsalderen
 ottetal
 tiøres (frimærke)
 ved attentiden
 tolv månedersperiode
 tyveårsfødselsdag
 femogtyveøre
 trediveårskrigen

Tal:

1. Alle antal/mængder/størrelser over ni, fx

der udtoges 10 prøver
 en 13 mdr. gammel pige
 indiceret hos 14 patienter
 der blev optaget 75 studerende
 prøven målte 22 cm
 prisen var 120 DKK
 udstyret vejede 5.300 kg

2. Alle antal/mængder/størrelser der kan udtrykkes i decimaler, dvs. også antal mv. under 10, fx

0,5 cm
 1,5 gange
 2 kg
 4,5 °C
 5 dl
 7 m²
 8,45 kr.
 9,2 %

3. Klokkeslæt, datoer og ugenumre, fx

kl. 13.00
 den 9. november
 uge 8

4. Paragraffer og punkter, fx

**§ 2 stk. 4
jf. punkt 5**

5. Gade-, vej- og etagenumre, fx

**Peter Bangs Vej 5
motorvej E6
4. sal th.**

6. Side- og linjetal, kapitelnumre, udgaver, fx

**i "Oprør fra midten", side 9
side 3, linje 6
kapitel 7
3. udgave**

7. Opusnumre, fx

strygekvartet i a-mol, opus 5

8. Scoringer og indices, fx

**Danmark vandt 3-0
gingivalindeks 4**

9. Tænder og tandflader, fx

**i +8 flade 3 (eller +8³)
erstatning af 46 (FDI-nomenklatur)**

10. Alle procentangivelser med angivelse af %-tegn, dvs. også procenter under 10, fx

**hos 2 % af patienterne
en hyppighed på 8 %**

11. Sammenstillinger af flere tal der forbindes med bindestreg, uanset antal/mængde/størrelse eller gangetegn, fx

**observationstid: 0-1 døgn
de 3-5-årige
børn i alderen 1-14 år
1-4 døgns varighed
undersøgt 2-13 år senere
5-6-års-alderen
2 x 4 x 12 cm**

12. Ved dosisangivelser bruges arabertal, fx

Aciclovir 200 mg x 5 dagligt 5 dage

Tal og talord i kombination:

Ved sammenstillinger der omfatter antal/mængder/størrelser såvel over ni som under 10, men hvor der ikke anvendes bindestreg, ændres de overfor nævnte regler ikke, og der anvendes talord og tal i kombination, fx

**teamet omfattede tre læger, syv sygeplejersker
og 29 sundhedsplejersker
median to år, spændvidde 0-13 år
stigning fra fire til 20 tilfælde
fem var i live, og 18 var døde
syv hoveddiagnoser og 22 detaildiagnoser**

Brøker:

1. Brøker alene

Brøker under 10 kan angives enten ved tal eller ved talord, fx

**et 1/2 år (eller et halvt år)
en 1/3 rodlængde (eller en tredjedel rodlængde)
en 1/10 af patienterne (eller en tiendedel af patienterne)**

2. Brøker sammen med andre tal

Hvis en brøk angives med tal, angives et evt. foranstående tal også med tal, uanset størrelse under 10, fx

**1½ tablet daglig
i løbet af 3½ uge**

3. Brøker anvendt som ratio

Der anvendes tal uanset størrelse, fx

ratio mænd:kvinder var 2:1

Særregel:

Kavitetspræparationer angives med romertal, fx

**Klasse III-fyldninger
Kombineret klasse I-II-præparation**

3. Fordanskning af "latinske" ord

"Latinske" (græske/græsk-latinske) ord bøjes i overenstemmelse med latinsk grammatik.

I dansk tekst kan latinske ord også benyttes i fordanskede former.

Fordanskningen indebærer

1. Bortfald af de latinske endelser
2. Ændrede stavemåder

Latin	Fordansket form	Eksempel
c	k	cuspis → kusp
ch	k	chronica → kronisk
ph	f	pharyngitis → faryngit
qu og qo	kv	sequestrum → sekvester
rrh	r	diarrhoea → diaré
th	t	thyroidea → tyroid
x	ks	maxilla → maksil
ae	æ	anaemia → anæmi
oe	ø	oedema → ødem
oea	é	gonorrhoea → gonoré
oea	ø	dyspnoea → dyspnø

I sammensatte ord hvor andet ord er latin, skal første ord også være latin, fx

bacteriaemia (ikke bakteriamia)

Hvis andet ord er fordansket, skal første ord også være fordansket, fx

bakteriæmi (ikke bakteriæmi)

4. Kemiske navne

Visse kemiske navne indgår i dagligsproget og er optaget i fordanskede former i Retskrivningsordbogen.

Det gælder fx

fosfor, fosfat

kalcium, kalciumpulorid

klor, klorat, klorid,

I særlig fagspecifikke tekster der henvender sig til et snævert tandlægefagligt publikum, kan de korrekte græsk-latinske kemiske betegnelser anvendes, fx

calcium, calciumhydroxid

chlor, chlorhexidin, chloroform

phenyl

phosphor

thiazol

5. Ordforbindelser med proprium

Hvis udtalen sker med lige stærkt tryk på de to led, skrives forbindelsen i to ord, fx

Tuborg jubilæumsøl
Philips termostrygejern
Zippo luksuslister

Hvis udtalen sker med hovedtryk på første led, skrives forbindelsen i ét ord, fx

Tuborgøl
Zippolister
IBM-computer

I en række tilfælde kan trykket lægges enten på begge led eller på første led. Skrivemåden kan da variere, fx

Volvostationcar eller **Volvo stationcar**
Tuborgappelsinvand eller **Tuborg appelsinvand**
Philipsstrygejern eller **Philips strygejern**

Overensstemmende med disse regler kan opstilles følgende eksempler:

Ét ord:

Normalanatomi
Pindborgtumor
Parkinsonmiddel

To ord:

Colgate tandpasta

Vekslede ét og to ord:

Sverige er kendt for Brånemark implantatet
Patienten fik indsat fire Brånemarkimplantater

Det nye produkt (Proxa lysleder) blev demonstreret
Proxalyslederen gav de bedste resultater

Siemens røntgenapparater er verdenskendte
Et brugt Siemensrøntgenapparat er til salg

På tandlægeskolen i Århus bruges Hedström file
Brug Hedströmfil nr. 30

6. Skråstreg, bindestreg, delestreg

Skråstreg:

Skråstreg kan have to betydninger:

1.	Alternativ	fx læge/tandlæge
2.	Pr.	fx km/time

Bindestreg:

1. Bindestreger kan først og fremmest erstatte ord, fx

køns- og aldersrelaterede forandringer

2. Bindestreger kan endvidere angive en kombination af sidestillede led, fx

det rød-hvide flag

dansk-norsk-svensk samarbejde

Bemærk forskellen mellem:

sort-hvide billeder
 sort/hvide billeder

Kirurgisk-ortodontisk behandling
 Kirurgisk/ortodontisk behandling

3. Bindestreger benyttes endvidere ved forbindelse mellem forkortelser/tal og ord, fx

Fx **a-lyd**
 tv-skærm
 edb-program
 id-kort

CT-skanning
 12-tabel

Grundregler:

Almindelig dansk retskrivning

Der anvendes *ikke* bindestreg i sammensætninger af danske ord, uanset bogstav-/ordkombinationer og længde, fx

sanktbernhardshund
hasselbackkartoffel
manufakturhandlerforeningsbestyrelsen

Bemærk: bindestreger anvendes overdrevent og i mange unødvendige situationer i dagligt skriftsprog.

Ved taltegn og symboler

Der bruges bindestreg i sammensætninger med taltegn og symboler, fx

25-øre
50-krone-seddel
100-m-løber
TV 2-udsendelse
§ 77-eftersyn

Medicinsk retskrivning

Sammensætninger af to eller flere latinske ord skrives ligeledes **uden** bindestreg, fx

chylothorax
blepharoplegia
cheilognathopalatoschisis

I anatomiske navne skrives ligeledes **uden** bindestreger, fx
regio sternocleidomastoideus

To ens nabobogstaver adskilles dog ved bindestreg, fx
arteria gastro-omentalis

Ved sammensætninger af et "fremmedord"/latinsk ord og et dansk ord benyttes bindestreg, fx

Clostridium-arter
collum-fraktur (men: knoglefraktur)
Doxycyklin-behandling
gingivitis-diagnoser
trigeminus-neuralgi
Vancouver-gruppen

Hvis et "fremmedord"/latinsk ord er optaget i det danske sprog, anvendes derimod **ikke** bindestreg, fx

boardingpas
cariesforekomst
computerstyring
diskusprolaps
laserterapi
marketingchef
screeningsundersøgelse

Ved dannelse af "nye" ord ved sammenstilling af latinsk afledte adjektiver og substantiver skrives **uden** bindestreg, fx

abdominalvæg

analåbning
 cerebrospinalvæske
 fissuralcyste
 nasolabialfure

Undtagelser fra grundreglen

Almindelig dansk retskrivning

Der anvendes bindestreg i følgende situationer:

1. *Forvirrende ordsammensætninger og bogstavkombinationer, fx*
stress-symptomer
fosfat-ioner
2. *Lange ordsammensætninger, spec. fremmedord, fx*
termoluminiscens-dosimetri

For treleddede ordsammensætninger gælder særlige regler:

Almindelig dansk retskrivning

Generelt skrives treleddede ord **uden** bindestreg, fx

menneskerettighedserklæring
professorbedømmelsesudvalg
ansvarsforsikringspolice

Men hvis de to første led er forbundet med bindestreg, skrives **også** bindestreg mellem de to sidste led, fx

mave-tarm-kanal
 18-års-fødselsdag
 S-togs-station
 walkie-talkie-udstyr

Og i "gruppesammensætninger", hvor første led er skrevet i mere end ét ord, skrives bindestreg mellem sidste og næstsidste ord, fx

Max Planck-Instituttet
 Carl Nielsen-symfoni
 væg til væg-tæppe

Gadenavne skrives **uden** bindestreger, fx

Peter Bangs Vej
 C.V.E. Knuths Vej

Medicinsk retskrivning

I ordsammensætninger hvor to eller flere ord der ikke i fritstående form er forbundet med bindestreg(er), karakteriserer et efterfølgende substantiv, anvendes bindestreg mellem næstsidste og sidste ord (jf. Carl Nielsen-symfoni), fx

nervus facialis-parese
 colitis ulcerosa-patient
 parodontitis apicalis-symptomer

Men oto-rhino-laryngologi

Bemærk:

Det hedder:

øre-,næse- og halsslæge
 øre-,næse- og halsafdeling
 øre-,næse- og halssygdomme

evt. øre-næse-hals-læge

øre-næse-hals-afdeling
øre-næse-hals-sygdomme

ikke øre-næse-halslæge
 øre-næse-halsafdeling
 øre-næse-halssygdomme

hjerte- og lungesygdomme

evt. **hjerte-lunge-sygdomme** (jf. mave-tarm-kanal)

Ikke hjerte-lungesygdomme

Typiske ordsammenstillinger med tre led og

bindestreger:

emalje-cement-grænse
fokus-film-afstand
hoved-hals-region
hud-periost-lap
læbe-gane-spalte
mave-tarm-kanalen
nerve-kar-streng
nikkel-titan-instrument
næse-svælg-podning
patient-læge-relationen
pulver-væske-forhold
syre-base-teori

7. Genitiv

Navne:

Som hovedregel tilføjes -s uden apostrof, fx

Amerikas opdagelse
Provences befolkning

Også hvis det drejer sig om egennavne, fx

Bachs cellosonater
Hartvig Frischs retskrivningsreform

Hvis ordet/navnet ender på **-s**, **-z** eller **-x** ender genitiv på ', fx

Randers' erhvervsliv
Marx' skrifter

Forkortelser:

Uden punktum

Ved forkortelser uden punktum dannes genitiv ved tilføjelse af 's, fx

edb's fordele
tv's underholdningsprogrammer
2 cm's mellemrum
200-km's grænse

Med punktum

Ved forkortelser med punktum dannes genitiv ved tilføjelse af s, fx

afs.s adresse
 en cand.mag.s beskæftigelse
 10-kr.s frimærke

Taltegn, symboler:

Fx 20 %'s rabat

8. Forfladigelser

En række udtryk repræsenterer sproglige forfladigelser, som bør undgås, fx (korrekt sprog i parentes)

assistent (ansat tandlæge)

bideskinne (bidskinne)

endodonter (endodontister)

fronten (frontregionen)

give bedøvelse (lægge bedøvelse, anlægge lokalanalgesi,
 udføre lokalanalgesi)

højre underkæbe (højre side af underkæben)

konservativ behandling (konserverende behandling)

kunder (patienter)

lateraler (laterale incisiver)

lave huller (lægge fyldninger)
lave tænder (behandle tænder)
lave røntgenbilleder (foretage røntgenundersøgelse)
mælkemand (primær tand/temporær tand)
ortodokter (ortodontister)
orto-behandling (ortodontisk behandling)
overmund (overkæbe)
Pa-behandling (parodontalbehandling)
parodontose (parodontitis/parodontose)
plombe (fyldning)
plombere (fylde)
processen (processus alveolaris)
røntgen (kan ikke bruges alene: "på røntgen ses" (på røntgenbilledet ses), "der blev taget røntgen af kraniet" (der blev foretaget en røntgenoptagelse af kraniet) osv.)
røntgenfotografering (røntgenundersøgelse)
skoletandpleje (børnetandpleje/børne- og ungdomstandpleje)
studenter (studerende (om tandlægestuderende))
studentemedlemmer (repræsentanter for de studerende)
sy (suture)
sølvfyldninger (amalgamfyldninger)
undermund (underkæbe)

9. Div. regler og "fælder"

A

Accent aigu: Der anvendes accent ved alle tilfælde af trykstærkt -e, ved alle bydemåder og i øvrigt til lettelsen af læsningen, fx

entré, passé

analysér, kopiér, polér

idé, idéen, komité, komitéen

analysérbar, identificérbar

B

Bindestreg: Følgende ord skrives uden bindestreg:

iland

ubåd

uland

C

Tandlægebladet skriver **caries, cariogen, cariøs, cariostatisk**

D

dropout (skrives i ét ord og bøjes **dropouts, dropoute(r)ne**).

F**Flertals-s**

Visse engelske ord som er optaget i det danske sprog får ikke tilføjet *s* i flertal,

fx et **input**, flere **input**

et **team**, flere **team**

en **test**, flere **test** (evt. flere **tester**)

Undtagelser: en/et **case**, flere **cases**

et **highlight**, flere **highlights**

en **trend**, flere **trends**

en **dropout**, flere **dropouts**

followup (skrives i ét ord og bøjes **followupen**).

I

Ved forkortelse af begrebet **informationsteknologi** skriver Tandlægebladet **IT**

L

linje (kan kun staves med "j" (ikke linie)).

Love skrives med lille begyndelsesbogstav (fx **lov om børnetandpleje, tandlægeloven** etc.).

M

Der benyttes mellemrum mellem tal og temperaturtegn, fx

55 °C (ikke 55°C eller 55° C)

Der benyttes også mellemrum mellem tal og §-tegn og tal og %-tegn, fx

§ 14 (ikke §14), 50 % (ikke 50%)

O

odontologiae forkortes **odont.**, fx stud.odont., cand.odont. og dr.odont.

Der skrives ikke mellemrum mellem odont. og den foranstående betegnelse.

I flertal skrives **stud.odont.er** etc.

P

Tandlægebladet skriver **plastic** når det drejer sig om materialet, i alle andre sammenhænge skrives **plastik**

S

Tandlægebladet skriver **scanner**

Brug ikke "studenter" om studerende på tandlægeskolerne; de er **studerende**, og langt fra alle har studentereksamen.

Skolarstipendium/-stipendiat (ikke scholarstipendium/-stipendiat).

Tandlægeskolerne: Der er ikke noget der hedder Københavns Tandlægeskole eller Århus Tandlægeskole. De officielle betegnelser er

**Odontologisk Institut
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Københavns Universitet**

og

**Odontologisk Institut
Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet
Aarhus Universitet**

(bemærk: **Aarhus Universitet** (ikke Århus Universitet)

I daglig tale kan flg. betegnelser benyttes:

Tandlægeskolen i København

og

Tandlægeskolen i Århus

De engelske betegnelser er forskellige for Københavns og Århus' vedkommende:

**Department of Odontology
Faculty of Health Sciences
University of Copenhagen**

og

**School of Dentistry
Faculty of Health Sciences
University of Aarhus**

titan (ikke titanium (engelsk))

tv (skrives med lille, ikke TV). Således også **tv-apparat,**
tv-indslag, tv-program, etc.

tredje, tredjedel (kan kun staves med "j", ikke tredie,
trediedel).

U

udslæt (ikke udslet).

Å

Aarhus Universitet (ikke Århus Universitet)

10. Citationstegn og talestreg/replikstreg

Citationstegn bruges i Tandlægebladet ved:

1. Uddrag fra skrevne/trykte/elektroniske kilder

"Det er ikke mit ansvar at sørge for, at den enkelte borger går regelmæssigt til tandlæge," hedder det i brevet fra sundhedsministeren

2. Forbehold

"Tandlægeklinikken" viste sig at være et cykelskur

3. Introduktion af nye begreber eller låneord fra fremmede sprog

Ledelsen bestod udelukkende af "hardliners". (evt. kun første gang de nævnes i teksten)

4. Bogtitler, navne på artikler, kurser, foredrag, fonde, emner/projekter og visse befordringsmidler

"Det forsømte forår", "I odontologiens grænseland" i Tandlægebladet nr. 8, side 594, "Teoretisk kursus i kirurgi", foredrag om "Den privatpraktiserende tandlæge i

dag", "Fonden af 29. december 1967", projekt "Flere midler til skoletandplejen", "Kong Olav" var forsinket.

Talestreg

I Tandlægebladet bruges talestreg ved direkte tale i artikler, interviews mv.:

- Jeg er klar over at mundpleje nok er et forsømt område på sygehusene, siger hun til Tandlægebladet.

11. Tegn foran eller efter citationstegnet?

Replikafsluttende tegn sættes foran citationstegnet:

"Hold så op!" sagde hun

"Jeg vender straks tilbage."

Bemærk: intet komma mellem citationstegn og inkvit ved udråbstegn eller spørgsmålstegn inden for citationstegn.

Hvor der bruges citationstegn omkring ord inde i en sætning, sættes tegnet efter citationstegnet:

Til formålet har man udgivet "Stressmagasinet", der er udkommet fire gange

DTF Forlag lancerer nu en blå patientinformationsbrochure med titlen "Tandbehandling i udlandet".

12. Stort eller lille begyndelsesbogstav efter kolon?

Første ord skrives med stort i helsætninger:

Sagen forholder sig således: Vi har ikke råd til at bo i huset

Første ord skrives med lille i ledsætninger og sætningsdele:

Tandlægen sagde det jeg havde håbet på: at jeg ingen huller havde

Værelset var udstyret med de mest nødvendige møbler: en seng, et bord og en stol

13. Love, bekendtgørelser, cirkulærer og priser

Love, bekendtgørelser og cirkulærer

1. Lille begyndelsesbogstav
2. Betydende ord med lille begyndelsesbogstav

fx ... i lov om social bistand
... i bekendtgørelse af 22.3.1948 om retskrivning
... jf. arveloven
... i lov om børnetandpleje
... i lov om patientforsikring

Priser

Der skelnes mellem situationer hvor der indgår ét proprium i betegnelsen, eller flere,

fx ... **Nobelprisen** (eller nobelprisen)
... **Pindborgprisen** (eller pindborgprisen)
... **H.C. Andersen-Prisen** (eller H.C. Andersen-prisen)
... **Fluo-Calcin-Prisen** (eller Fluo-Calcin-prisen)

14. Kommatering

Der sættes konsekvent traditionelt komma (kryds og bollekomma). Ligeledes sættes der komma foran *men*.

Undtagelser

Et særligt fænomen er sætningsknode hvor komma(er) af hensyn til læservenlighed bør undgås.

En sætningsknode er en konstruktion hvor et led fra en ledsætning er rykket op i en overordnet sætning, fx:

X er nyudklækket tandlæge og er midt i sit prøveansættelsesforløb hos tandlæge Y, som(,) hun håber(,) fører til en fastansættelse.

Det(,) synes jeg ikke(,) er rigtigt.

Man bør også undgå forkerte kommaer foran "der" i spørgende ledsætninger:

Jeg ved ikke, hvilken regel(,) der skal anvendes her.

(Kommaet skal altid kun stå foran hv-ordet).

Endvidere ses hyppigt forkert komma foran infinitivkonstruktioner med *at*:

Jeg ringer(,) for at spørge ...

Og endelig ser man ofte forkert komma efter særlig tunge led i forfattet:

I et samfund som Rødovre med 36.000 indbyggere(,) er 800 gamle afhængige af hjemmebesøg.

Kommaer i parentes er forkerte!

15. Kursiv

Der bruges normalt ikke kursiv i brødtekst. Det kan dog i enkelte tilfælde være nødvendigt at markere at ord eller tekstdele skiller sig ud fra den øvrige tekst:

De, der ikke er *med mig*, er *mod mig*!

Særregel

Geners og bakteriers originale navne (latin eller græsk) kursiveres konsekvent:

gtfB (glucosyltransferaseB)

Salmonella enteritidis

Her gælder det endvidere at slægtsnavnet skrives med stort.
Optræder ordet mere end én gang i teksten, forkortes
slægtsnavnet:

S. enteritidis